AIM
AANBESTEDINGSINSTITUUT
MOBILITEIT
POWERED BY
CNV, FNV EN KNV

Politie
Ter attentie van Marleen Rietveld

marleen.rietveld@politie.nl

Behandeld door
Joris de Vries
E-mail
j.devries@ai-mobiliteit.nl

Datum
30 september 2026

Onderwerp Reactie op bestek Taxidiensten Politie

Geachte mevrouw Rietveld,

Het Aanbestedingsinstituut Mobiliteit (AIM) is door Sociale partners in de taxibranche - FNV Zorgvervoer en Taxi, CNV en KNV Zorgvervoer en taxi opgericht om eraan bij te dragen dat de inkoop van zorgvervoer door aanbestedende diensten dusdanig is dat vervoersbedrijven die willen investeren in:

- goed personeelsbeleid, inclusief het naleven van de cao Zorgvervoer en Taxi en de cao Sociaal Fonds Mobiliteit, en het bieden van scholingsmogelijkheden voor het personeel,
- goed materieel, zoals jonge voertuigen die geschikt zijn voor de doelgroep en
- een goede organisatie en goede dienstverlening aan de reiziger, met nadruk op klantvriendelijkheid en het bieden van voldoende tijd en aandacht,

daartoe in de gelegenheid worden gesteld zo dat werknemers willen en blijven werken in onze sector.

Eén van de hoofdactiviteiten van het AIM is het analyseren van aanbestedingsdocumenten die aanbestedende diensten in de markt zetten. Het AIM analyseert deze aan de hand van een aantal criteria die volgens sociale partners belangrijk zijn om een verbeterslag te kunnen maken.

Het AIM richt zich op beleidsmatige thema's en niet op aanbesteding technische en/of juridische zaken. Als er over laatstgenoemde zaken geen aanbevelingen zijn gemaakt dan houdt dit geen goedkeuring in.

In dit document benoemen wij de punten die ons, bij het lezen van het bestek, in positieve zin zijn opgevallen maar brengen wij ook waar nodig aanbevelingen uit.

Positieve punten in uw bestek

Het AIM vindt het positief dat zowel de opdrachtnemer als eventuele onderaannemers over een geldig TX-Keurmerk moeten beschikken.

Ook is positief dat de vergoeding aan onderaannemers in het bestek is geregeld. Een uitvoerende onderaannemer ontvangt ten minste 75% van de in rekening gebrachte ritprijs. Daarnaast moet de hoofdaannemer een onderaannemer binnen drie werkdagen betalen nadat de betaling van de Politie is ontvangen.

Verder bevat het bestek duidelijke afspraken over contractmanagement. Er vindt periodiek overleg plaats op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Ook zijn KPI's opgenomen voor leveringsbetrouwbaarheid, klachtenafhandeling en duurzaamheid. Wanneer een KPI niet wordt behaald, moet de opdrachtnemer een verbeterplan opstellen en uitvoeren.

Het AIM beoordeelt het daarnaast positief dat bij annulering binnen twee uur voor aanvang van de rit of bij een no-show een vergoeding wordt betaald.

Aanbevelingen

Gunningscriteria en weging

Beoordeling prijs en kwaliteit

De Politie gunt de opdracht volledig op basis van de laagste prijs. De kwalitatieve aspecten van de dienstverlening zijn als minimumeisen in het Programma van Eisen opgenomen.

Het AIM adviseert dat kwaliteit voor minimaal 60% en prijs voor maximaal 40% onderdeel uitmaakt van de beoordeling. Minimumeisen zorgen voor een bepaald basisniveau, maar bieden inschrijvers geen mogelijkheid om zich met aanvullende kwaliteit te onderscheiden.

Het AIM adviseert daarom om naast prijs ook onderscheidende kwalitatieve gunningscriteria op te nemen.

Kostenontwikkeling

NEA-index
In de conceptovereenkomst staat dat de tarieven vaststaan tot 1 mei 2028. Daarna kunnen de tarieven eenmaal per jaar worden aangepast aan de hand van de Dienstenprijsindex van het CBS. Hiervoor is voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Politie nodig.

Een algemene dienstenindex sluit niet volledig aan bij de kostenontwikkeling binnen de sector Zorgvervoer en Taxi. Een groot deel van de kosten bestaat uit loonkosten, sociale lasten, voertuigkosten en energie. Deze kosten ontwikkelen zich niet noodzakelijk op dezelfde manier als het algemene prijsniveau van zakelijke diensten.

Het AIM adviseert daarom om voor de jaarlijkse indexering de NEA-index voor kostenontwikkeling te gebruiken. Deze index wordt jaarlijks door Panteia vastgesteld en sluit specifiek aan bij de kostenontwikkeling binnen de sector Zorgvervoer en Taxi.

Daarnaast is het moment van de eerste indexering niet geheel duidelijk. De tarieven staan vast tot 1 mei 2028, terwijl de jaarlijkse aanpassing volgens de overeenkomst telkens per 1 april plaatsvindt. Hierdoor lijkt de eerste indexering pas per 1 april 2029 mogelijk.

De belangrijkste kostenwijzigingen, waaronder cao-loonstijgingen en wijzigingen in sociale lasten, vinden veelal per 1 januari plaats. Het AIM adviseert daarom de NEA-index jaarlijks per 1 januari toe te passen, voor het eerst per 1 januari 2028. Wij adviseren de indexering contractueel toe te passen zonder dat hiervoor ieder jaar afzonderlijke instemming van de Politie nodig is.

Doorberekening aan onderaannemers
Het AIM adviseert daarnaast om vast te leggen dat de contractueel overeengekomen indexering ook wordt doorberekend aan de betrokken onderaannemers. Hiermee wordt voorkomen dat de hoofdaannemer wel een kostenaanpassing ontvangt, terwijl de vergoeding van de uitvoerende onderaannemers gelijk blijft.

Risicoverdeling en prijsvorming

Omvang van de opdracht
De geraamde jaaromzet bedraagt € 700.000 exclusief btw. De Politie geeft aan dat geen volledige rithistorie beschikbaar is. De verstrekte aantallen en omzetten zijn indicatief en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend. Ook geldt geen minimale afnameverplichting.

Daarmee ligt een groot deel van het volumerisico bij de opdrachtnemer. Tegelijkertijd moet de opdrachtnemer landelijk vervoer kunnen aanbieden, een netwerk van onderaannemers organiseren en een digitaal portaal inrichten en beheren.

Het AIM begrijpt dat het vervoersvolume niet volledig kan worden gegarandeerd. Het is wel belangrijk dat een vervoerder de gevraagde dienstverlening bedrijfseconomisch verantwoord kan uitvoeren.

Het AIM adviseert daarom om vast te leggen dat partijen met elkaar in overleg treden wanneer het werkelijke vervoersvolume of de samenstelling van de ritten structureel afwijkt van de verstrekte informatie en dit grote gevolgen heeft voor de exploitatie.

Herzieningsclausule en openkostprijscalculatie
De overeenkomst bevat verschillende herzieningsmogelijkheden. Deze hebben vooral betrekking op wijzigingen in wet- en regelgeving, beveiliging en het overbruggen van de periode tot een opvolgende overeenkomst.

Het AIM adviseert om de herzieningsmogelijkheden uit te breiden met omstandigheden die grote gevolgen kunnen hebben voor de kosten of uitvoerbaarheid van de dienstverlening. Daarbij kan worden gedacht aan structurele veranderingen in het vervoersvolume, de verdeling tussen korte en lange ritten, de eisen aan het portaal of de inzet van zero-emissievoertuigen.

Daarnaast adviseert het AIM om inschrijvers een openkostprijscalculatie te laten indienen. Hiermee wordt inzichtelijk uit welke onderdelen de aangeboden tarieven bestaan, zoals voertuigkosten, loonkosten, regiekosten, ICT-kosten, kosten van onderaannemers en een redelijke opslag voor risico en rendement. Dit biedt een objectieve basis voor overleg wanneer zich tijdens de looptijd grote veranderingen voordoen.

Termijnen aanbesteding

Implementatietermijn
De definitieve gunning en de ingangsdatum van de overeenkomst zijn voorzien op 13 januari 2027. De dienstverlening start op 1 mei 2027. Daarmee resteert een implementatieperiode van ruim drie maanden.

Tijdens deze periode moet de opdrachtnemer onder meer een landelijk netwerk van onderaannemers organiseren, een werkend portaal opleveren, het facturatieproces inrichten, een klachtenprocedure vaststellen en afspraken maken over rapportages en informatiebeveiliging.

Het AIM vindt een implementatietermijn van ruim drie maanden voor deze werkzaamheden krap. Wij adviseren in algemene zin om minimaal zes maanden te hanteren tussen de definitieve gunning en de start van het vervoer. Daarmee krijgen zowel de nieuwe als de zittende vervoerder voldoende tijd om de overgang zorgvuldig uit te voeren.

Contractduur en duurzaamheid
Vanaf de start van de dienstverlening heeft de overeenkomst een vaste looptijd van vier jaar, zonder reguliere verlengingsopties.

De opdrachtnemer moet vanaf de start minimaal 20% van de kilometers zero-emissie uitvoeren. Dit percentage loopt uiterlijk op 1 januari 2030 op tot minimaal 40%. Deze eisen kunnen investeringen vragen van de opdrachtnemer en de betrokken onderaannemers.

Het AIM adviseert bij dergelijke investeringen een contractduur van minimaal 5 + 2 jaar of 4 + 3 jaar te hanteren. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de contractduur en de termijn waarin vervoerders hun investeringen kunnen terugverdienen.

Wij adviseren daarom om aan de vaste looptijd van vier jaar een passende verlengingsmogelijkheid toe te voegen. Bij goed functioneren worden de optiejaren bij voorkeur als geheel toegekend. Het AIM adviseert minimaal twaalf maanden voor het einde van de vaste contractperiode te besluiten over het gebruik van deze optiejaren.

Effecten arbeidsmarkt

Cao-naleving
In het Programma van Eisen staat dat de opdrachtnemer moet voldoen aan de van toepassing zijnde cao. Het AIM adviseert dit verder te verduidelijken door de cao Zorgvervoer en Taxi en de cao Sociaal Fonds Mobiliteit expliciet te benoemen.

Ook adviseert het AIM om van de opdrachtnemer en de betrokken onderaannemers een positief bedrijfsoordeel van Sociaal Fonds Mobiliteit te verlangen.

Behoud van betrokken personeel
Vanuit het mens-volgt-werkprincipe hebben sociale partners in de cao Zorgvervoer en Taxi de OPOV- en OPBC-regelingen afgesproken. Deze regelingen kunnen van toepassing zijn bij een contractovername of tussentijdse contractwisseling en zijn bedoeld om het betrokken personeel zo veel mogelijk te behouden.

Het AIM adviseert de Politie om hieraan ondersteuning en waar nodig medewerking te verlenen. Dit kan onder meer door Sociaal Fonds Mobiliteit tijdig te informeren over de huidige vervoerder en de betrokken onderaannemers.

Meldingsplicht vervoerder

Het bestek bevat verschillende informatie- en meldingsverplichtingen. Het AIM adviseert daarnaast op te nemen dat de opdrachtnemer het meldt wanneer hijzelf of een onderaannemer niet meer voldoet aan een gestelde eis.

Daarbij kan worden gedacht aan het TX-Keurmerk, de naleving van de cao Zorgvervoer en Taxi of de inzet van de afgesproken voertuigen. Aan het niet of niet tijdig melden hiervan kunnen passende consequenties worden verbonden.

Samenvatting

Het AIM beoordeelt het positief dat eisen worden gesteld aan TX-Keur, onderaannemers, contractmanagement, KPI's en de afhandeling van klachten.

Ons belangrijkste aandachtspunt is dat de opdracht volledig op basis van de laagste prijs wordt gegund. Het AIM adviseert om kwaliteit voor ten minste 60% mee te laten wegen, zodat inschrijvers zich ook op de kwaliteit van de uitvoering kunnen onderscheiden.

Daarnaast adviseren wij om:
- de NEA-index jaarlijks per 1 januari toe te passen;
- afspraken te maken over structurele afwijkingen in het vervoersvolume;
- een openkostprijscalculatie te vragen;
- minimaal zes maanden implementatietijd te bieden;
- de contractduur beter te laten aansluiten bij de investeringen in zero-emissievervoer;
- de cao Zorgvervoer en Taxi en de cao Sociaal Fonds Mobiliteit expliciet te benoemen;
- de indexering ook aan onderaannemers door te berekenen.

Tot slot

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan geven wij graag een toelichting. Ook denken wij graag mee bij een volgende aanbesteding. Wij worden dan bij voorkeur eerder in het proces betrokken, zodat onze aandachtspunten vóór publicatie kunnen worden meegenomen.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.J. van Gelderen
Directeur